

Становище

от

проф. д-р Надя Енчева Костова,
Икономически университет – гр. Варна

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен “доктор” по докторска програма „Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (контрол) в СА „Д.А. Ценов“ – Свищов;

Автор на дисертационния труд: Венцислав Георгиев Халаджов D020114106;

Тема на дисертационния труд: „Актуални аспекти на митническото разузнаване и разследване в системата на митническия контрол”;

Основание за представяне на становището: участие в състав на научно жури по защита на дисертационния труд, съгласно заповед № 94/21.02.2022 г. на Ректора на СА „Д.А. Ценов“ – Свищов.

I. Общо представяне на дисертационния труд

Предмет на изследването на дисертационния труд са възможностите за усъвършенстване на модела на митническото разузнаване и разследване в съвременните условия на работа на митническата администрация. Дисертационният труд е с общ обем от 202 страници, като основното съдържание е 178 стр., приложенията към него са 3 броя, а останалите страници съдържат списък на използваните съкращения и списък с литературните източници. Считаю, че обемът е оптимален за научно изследване от подобен характер.

Архитектониката на дисертационния труд следва последователен и логически обоснован подход към изследваната тема чрез обособяване на: въведение, три глави изложение и заключение с резюме на получените резултати.

Използваните 141 броя източници биха могли да се оценят като достатъчни за целите на подобно изследване. Някои от литературните източници са на английски език. Поради налагащите се във времето законови промени касаещи дейността на агенция „Митници“, добро впечатление прави, че използваната литература е съвременна и значително по-малка част (10 на брой) от литературните източници е отпреди 2000 г.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд

Темата на предоставения ми за становище дисертационен труд има подчертано практико-приложен характер и е изключително актуална поради обстоятелството, че е на фокуса на законодателите и обществото. Тя е полезна за теорията и практиката, тъй като спомага да се очертаят насоките за правилното определяне и дефиниране на обектите на митническия контрол, което би довело до подобряване управлението на риска и до повишаване на ефективността и ефикасността на този контрол, а от там и до повишаване на приходите в бюджета.

Определената цел и задачите на дисертацията са ясно формулирани и научно издържани. Демонстрирани са добри познания в изследваната област, а дисертационният труд е разработен задълбочено и прецизно.

В композиционно отношение е постигнато хармонично съотношение на отделните елементи на дисертационния труд. Стилът и езикът са подходящи за научен труд, а изложението е логически издържано. Докторантът е работил мотивирано и компетентно, като е използвал подходящ набор от съвременни методи за научно изследване, коректно описани във въведението.

Автореферат отговаря на възприетата практика за написването му и представя правдиво целта и задачите на изследването, както и съдържанието и приносите на дисертационния труд, а стилът на изложението му улеснява четенето и по-доброто възприемане на изследваната материя, касаеща осъществяването на ефективен митнически контрол.

От декларираните по дисертацията три самостоятелни публикации проличава, че са резултат от задълбочено изследване и представяне на дискутираните проблеми.

Позволявам си да представя и някои критични бележки:

1. В първа и втора глава преобладава описателния стил, като на редица места в хода на изложението се посочва какво е преобладаващото мнение или каква е дефиницията за даден термин или понятие, без обаче да е посочен конкретния източник, на който авторът се е позовал.

2. Считаю, че в хода на цялото изложение авторовата позиция по изследваните въпроси би могла да бъде представена по-категорично, а не основно под формата на обобщения на съществуващи мнения.

3. Би могъл да се направи опит за обвързване на резултатите от представеното анкетно проучване в трета глава на разработката със съществуващите в практиката статистически данни касаещи дейността на Агенция „Митници“.

4. При оформянето на библиографията биха могли да се обособят три групи – литературни източници, нормативни актове и други източници, като в последната група биха могли да се включат докладите на различните институции използвани при разработването на дисертационния труд.

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд

От дисертанта са формулирани пет приноса на дисертационния труд – 3 с теоретичен и 2 с приложен характер. Почти всички приноси имат и теоретичен и приложен характер, поради което могат да се синтезират в три основни направления:

1. Заслужава добра оценка изследването на същността и съдържателните характеристики на митническото разузнаване и разследване, което е позволило в хода на разработката да се конкретизират целите, задачите и ролята на митническото разузнаване и разследване в съвременните условия. В резултат на това е обоснована необходимостта и е предложен функционален модел на митническото разузнаване и разследване.

2. На база на литературно изследване и проведено практическо проучване са очертани ключовите аспекти, силните и слабите страни на моделите за организационно структуриране на митническото разузнаване и разследване (централизиран и децентрализиран), чрез които то се развивало у нас през периода от приемане на страната ни в Европейския съюз през 2007 г. до настоящия момент

3. Предложен е конкретен функционален модел на митническо разузнаване и разследване, структуриран по отделни елементи, които обхващат цялостно дейностите по практическото му осъществяване. Изведени са основните предимства и недостатъци на действащите организационни модели на митническо разузнаване и разследване и е предложен междинен (хибриден) организационен модел, който да съчетае предимствата на действащите до момента два модела (централизиран и децентрализиран) и да компенсира техните недостатъци.

Приемам, че така формулирани, приносите могат да послужат на агенция „Митници“ за подобряване на ефективността от дейността и.

IV. Въпроси по дисертационния труд

Позволявам си да задам следните въпроси към докторанта:

1. Според Вас, по какъв начин течащите и към момента реформи в дейността на агенция „Митници“ ще се отразят върху митническото разузнаване и разследване?

2. Считате ли че при сега съществуващата структура на агенция „Митници“, основен проблем се явява човешкият фактор и ако е така, в какво се изразява този проблем?

V. Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение

В обобщение може да се каже, че в представения дисертационен труд „Актуални аспекти на митническото разузнаване и разследване в системата на митническия контрол”, разработен от докторанта Венцислав Георгиев Халаджов се решават проблеми и се съдържат резултати, представляващи научно-приложни приноси със съществено значение за практиката, които могат да бъдат определени като значими в решаване на проблемите в дейността на Агенция „Митници“, свързани с контрола най-вече върху вноса.

На база посоченото, изразявам категорично становище, че Научното жури убедено може да присъди образователната и научна степен “доктор” на Венцислав Георгиев Халаджов.

22.03.2022г.
гр. Варна

Изготвил:
/проф. д-р Надя Костова/

